

Maribor. (Petindvajsetletnica.) Obče znani in med kmetiskim ljudstvom mariborske oblasti izredon priljubljeni kmetijski strokovnjak gospod Martin Zupanc, strokovni referent za živinorejo pri kmetijskem oddelku velikega župana mariborske oblasti, je obhajal 1. septembra petindvajsetletnico svojega uspešnega delovanja med narodom. Čestitamo in mu želimo še več takih obletnic!

Sv. Martin pri Vurbergu. Vsak dan se približujemo volitvam v narodno skupščino, pri katerih moramo pokazati, da znamo ceniti delo naše SLS, ki vrši neustrašno svoje delo v prid našemu ljudstvu in mi bomo šli zato vsi na volišče zoper oddali naše glasove le v prvo skrinjico. Seve, hodijo zoper lažipreroki okoli, a naj lažejo in govorijo kar hočejo, mi jim ne verjamemo in nočemo cepati svojih vrst. Naši demokratje so zadnje nedeljo priridili veličastni shod napredne misli, morda bo zopet pisala »Domovina«, kako SDS raste. Čujte, pripeljal se je sam g. dr. Milan od Sv. Lenarta ter govoril desetim ljudem o neki bencinski aferi, o razgrajski orjuni, in kako so naprednjaki preganjali uradništvo in naše župane. Naši ljudje so se smejali ter klicali: živel dr. Korošec, živele Slovenska ljudska stranka!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Tukajšnja pečica demokratov pod vodstvom g. predsednika Šabedra si domišljuje, da je ona monopolizirana za komando v župniji. Tem gospodom ni prav, da smo prevzeli posojilnico v naše roke, ki sedaj vzorno posluje. Najbolj pa jih boli, da smo si postavili Društveni dom. Uboge pare so si brusile pete na vse strani, a so si nakopale blamaže, da je veselje! Dne 14. t. m. smo imeli volitve v konkurenčni odbor, a so dobili gg. naprednjaki pošteno brco iz odbora, tako da jih še danes boli pri sru. Letos je neki demokrat izgubil kar tri funkcije in sedaj se pritožuje, da smo mi neusmiljeni in tako dalje, seve se jim vse smeji. Mi pa pravimo, ako nečete biti generali brez armade, stopite v naše vrste, ne delajte zgage, ker se vas nihče več ne boji, ker ste pri nas doigrali v političnem življenju. Teško je ti gospodje pričakuje občinskih volitev, ker bi radi hujskali ljudi zoper našo stranko ter zopet prišli na površje v občini. A mi teh vsiljivcev ne maramo, ker niso za pošteno delo, kakor so pokazali v korenski občini in pri šoli ter drugod. Dne 11. septembra pa gremo vsi na volišče ter bomo volili našo prvo skrinjico, mi hočemo pokazati, da še nikdar ni tako visoko plapolala zastava SLS kakor danes. Može in fantje, dne 11. septembra na svidenje pri prvi skrinjici, ki mora biti polna kroglice!

Sv. Bolfenk pri Središču. Za župnika Planinca nagrobni spomenik so darovali dosedaj sledeči p. n. gg.: J. Göttlich, trgovec, Maribor 200 Din; Anton Golenko, trgovec, Sv. Miklavž, Jakob Zadravec, veleindustrijec, Središče in Martin Rakuša, posestnik v Obrežu, dr. Anton Hrovat, primarij v Ormožu, Jože Borko, trgovec, Vodranec, Kmetiska hranilnica in posojilnica Sv. Bolfenk, občina Kog, Jože Breznik, posest., Kog po 100 Din; Okrajna posojilnica Ormož, Okrajna posojilnica Ljutomer, Marko Kranjc, občinski odbornik, Maribor po 50 Din; Jože Šerbec, živinozdravnik, Ormož 40 Din; Hotel Miklič, Ljubljana 30 Din; Andrej Žmave, direktor, Maribor, Bude Prica, polkovnik Maribor, Uprava Križiškega reda Velika Nedelja po 25 Din; Fran Alič, profesor, Ptuj, Ivan Rakuša, dimnikarski mojster v Ormožu, Anton Kerenčič, trgovec, Pesnica po 20 Din; Ksaver Meško, župnik in pisatelj, Sele 14 Din; dr. Josip Komljanec, direktor, Ptuj, Fr. Mlinarič, poštni upravitelj, Središče, Rudolf Šterman, kom. žand., Sv. Barbara v Halozah, Evald Vračko, župnik v St. Plju, Fran Karbaš, šolski nadzornik, Ljutomer, Martin Schönwetter, sedlar, Jastrebič, Stanko Polanec, usnjar, Ljutomer, Jakob Štampar, župan, Presika, frančiškanski samostan Maribor, Fran Ogrizek, veleposestnik, Sv. Križ pri Rogški Slatini po 10 Din. Bog platil! — Gostoljubne in povsod požrtvovalne lastnosti rajnega župnika Planinca so krive, da bo njegova zapuščina najbrž pasivna, ter se vnovič prosi vse znanee in prijatelje, da po doposlanih položnicah nakažejo vsak po svojih močeh za nagrobni spomenik. Darovi se lahko pošiljajo tudi na naslov: Kmetiska hranilnica in posojilnica Sv. Bolfenk pri Središču ob Dravi. — Odbor.

Leskovec. Na Marijin praznik po pozni sv. maši je imel gospod Vesenjaka shod v kaplaniji. Po zaslugi SLS odpuščeni kmet. referent Emeran Stoklas se je hotel maščevati nad gospodom Vesenjekom. Poslal je na shod vse svoje pomočnike, da so ga motili. Velika škoda je samo to, da niso vsi Leskovčani, da vsi Haložani in sploh vsi volilci slišali in videli, kako se obnašajo radičevci! Ko bi vsi razsodni volilci to videli, bi pač niti eden ne spustil svoje kroglice v drugo

Radičevo skrinjico. To so ljudje, ki so gluhi in slepi za vse dobro. Prav je nekdo pripomnil: »Ali so hudobni, ali pa neumni! Ako bi jim Radič rezal kožo s hrbita, bi ga še hvalili! Ubogi zaslepljeni! Ne sebi, ne Stoklasu, ne Leskovčanom, ne Haložanom vobče niste napravili časti, ampak veliko sramoto! To sramoto bodo vsi dobri Leskovčani popravili s tem, da bodo svoje kroglice spustili v prvo skrinjico, v drugo Radičevo pa pokazali figo. Če bi Leskovčani šli za Radičevo morilsko stranko, bi se pač noben vinski kupec ne upal več v Leskovec. Pomislite, kdo bi imel od tega škodo, kdo dobiček? Vinogradniki škodo, vinotrzi dobiček!

Sv. Avguštin v Halozah. Naš dekliški tabor je lepo uspel. Hladen veter je pihnil sive oblake. Ponujali so dež. Eni so se ustrašili! Zmagalo je zlato sonce. Prišlo je toliko ljudstva od blizu in daleč, da jih sv. Avguštin ni mogel spraviti pod svojo tesno streho. Zborovali smo zunaj; koliko veselja za mlade in stare, zlasti pa za nas dekleta! Prišle smo iz cele dekanije, tudi iz Hrvatske in lepih narodnih nošah in drugih slovenskih dekanij. Nastopilo je 11 deklet — tudi ena hrvačica — z govori, deklaracijami in pozdravi. Slavili smo svetli zvezdi, solunska brata sv. Cirila in Metoda. — Mladina noče hoditi po temnih, pogubnih in krvavih potih razuzdanosti in surovosti, kakor se je to v kričeji grozi pokazalo pri Zagrebu, kjer so na zverinski način zaklali pridnega, skrbnega očeta z besedami: Ker si Jezusove vere, umril Ne! Kmečka mladina hoče hoditi po beli svetli stezi čednosti in kreposti. Na tej stezi nam svetli žarna luč, ki sta nam jo prižgala sv. brata. Sveta, življenje po veri, krasi in krepi mladino, dviga narod k častni in večni sreči. Kdor izpodkaplja vero in kršč. življenje, je grobokop slovenskega naroda! Zato, slovenska mladina, le pogumno naprej za visokimi vzorji!

St. Ilj pri Velenju. V nedeljo je bil tukaj dobro obiskan volilni shod. Shod je otvoril in vodil predsednik krajevne organizacije Jožef Koren. Oblastni poslanec gospod Ovčar je v poldrugournem govoru poročal o delu oblastne skupščine v Mariboru kakor tudi o koristnem delu naših poslancev-ministrov v vladi. Znižanje osebne dohodnine in pridobitev deželne imovine — Rogaska Slatina in toplice na Dobrni — za mariborsko oblast, že samo to je izredne koristi in važnosti za nas. S posebnim zadovoljstvom so sprejeli navzoči volilci tudi poročilo o uspešnih prizadevanjih naše stranke za ohranitev miru. Ko je govornik orisal škodljive programe nasprotnih strank in povzval navzoče, naj 11. septembra složno volijo v prvo skrinjico, je živahno ploskanje pokazalo enodušno voljo tukajšnjih volilcev, da z vsemi močmi pripomorejo naši stranki kot zastopnici Slovenije k častni zmagi. Kot drugi govornik je nastopil oblastni poslanec g. Blatnik, ki je podrobno govoril o proračunu oblastne skupščine v Mariboru in o skrbi naše stranke za gospodarske potrebe prebivalstva v mariborski oblasti. Tudi njegov govor so zborovalci toplo odobrvali. Predsednik je zahvalil oboje govornika in zaključil shod, nakar so še posamezni posestniki razložili svoje posebne zadeve gg. poslancema. St. Ilj bo brez dvoma tudi tokrat obdržal svoje častno ime kot naši stranki zvesta občina.

Rečica ob Savinji. Miha: »No Pavel, ali si videl na dan občinskih volitev Ranekerjevega očeta, kako so jo ponosno prihajali na volišče s pavovim peresom za klobukom.« Pavel: »Seveda sem jih videl, ljubi moj Miha, da so imeli pero za klobukom, je bil znak, ker so bili prepričani, da bode njihova liberalna stranka zmagala, saj so Ranekerjev oče agitacijo vodili od volilca do volilca, in so si bili zmagi gotovi. Zvečer pa, ko jim je njihov adjutant prinesel žalostno novico, da so propadli, da še niti v odbor niso prišli, pa so vrgli isto pavovo pero s klobuka in žalostno vzkliznili: na volitve pa ne grem nikoli več; oh vse veselje preč je preč!«

Sv. Rupert nad Laškim. V nedeljo, dne 21. avgusta je bil tukaj po jutranjem opraviilu pred župniščem volilni shod. Zanimiv je bil: velika množica mož in fantov, pa tudi gospodinje je z zanimanjem poslušala govornika g. dr. Voršiča in g. tajnika J. Peršuha iz Celja. Navzoči so bili tudi voditelji rajne samostojne stranke, pa od nobene strani ni bilo nobenega ugovora, ampak ravno narobe: bivši samostojneži so glasno dajali duška nevolji nad Radičem: prokleti Radič, kako nas je farbal, tako so govorili njegovi nekdanji zvestilci! Pa tudi veselo je bilo na shodu: znani Barjak je vrezaval med izbornimi izvajanci gospodov govornikov take pritrjevalne medklice, da smo se večkrat iz celega srca nasmejali. Barjak pa se razume na dobre in mastne ocvirke, je bila enoglasna sodba poslušalcev. Domači župnik, ki je vodil shod, je predlagal popolno zaupnico našim vrlim voditeljem, pred vsem g. dr. Korošču, pa tudi ustanovitev krajevnega odbora ljudske stranke. Oboje je bilo soglasno in z navdušenjem sprejeto.

mislil naš Urek, in kmalu smo bili eden izmed najnjetnejših samostojnežev. Toda po raznih čednih in nečednih preklarijah so se mili tovariši iz samostojne res »osamostojili« in obrnili hrbet Zerjavu. Zerjav je sicer krel in se priduševal, a vse ni nič pomagalo. Vendar pa ta doba samostojnosti samostojnežev ni trajala dolgo.

Njihovo politično vihravost in neresnost je hitro spoznal gospod Stipica iz Zagreba. Vrgel je v politično vodo slovenskih samostojnežev trnek, kot vabo jim je nanj nataknil razne politične službe, in glej ga Ureka, bil je najbolj flink, hlastnil je kar po podpredsedniškem mestu v narodni skupščini. In odslej naprej je bil gospod Radič v Urekovih očeh največji politik države, politik in diplomat svetovnega slovesa. V Globokem pa smo zidali in bili dobre volje... A gospod Stipica je imel krog sebe več slovenskih političnih otrok. Vsi ti so hoteli imeti svoj kos kruha, in sicer belega, ne črnega. Pa je Stipici zmanjkalo bele moke. Le za eno pogačo se je je bilo. To pogačo pa je gospod Pucelj kar celo pobasal, sedel ž njo na ministrski stolček, ni ga bilq več spravili ž njega. To našemu Ureku ni bilo po volji, užaljen je bil njegov kmečki ponos, ker so bili drugi pred njim. Zato je napravil zadnji veliki »uskok« in šel »samozavestno« med samostojne demokrate s ponižno prošnjo, da bi mu ti spekli politični šarkelj; vanj natrosili rozin, cveb in drugih takih reči, povrhu pa še pomazali s sladko strdjo. Samostojni demokrate so ponudbo sprejeli, zakurili so peč in šarkelj se že peče. Nam Globokčanom pa se zdi, da so demokrate pozabili pri tej peki na sol. Gospodine Urek neslanega pečiva ne je, in bo v kratkem odšel še menda med komuniste, da okusi še tam Markovega medu. Kaj ne, tovariši nam mili, saj se poznamo. Naše kmečke koristi in pa tvoje sta in ostaneta dve različni reči.

Kakor čitamo v časopisju, se Urek najbolj brani očitka, da se je kedaj ponujal zopet SLS. Ta je pa dobra in čisto

Ruperčani oddamo 11. septembra vsi kroglice v 1. skrinjico; izdajalcev in nemarnežev med nami ni! — Dne 25. avgusta je v celjski bolnišnici umrla po kratki, a mučni bolezni in operaciji mlada gospodinja Marija Deželak iz Trobendola, pd. Mihljeva. Šele 25 let stara je morala dati življenje kot žrtev materinskega poklica. Zapušča žalujočega moža in tri male otročiče. Svetila vrli ženi večna luč!

Laški okraj. Demokrasko časopisje večkrat piše, da se pri sedanjih volitvah vpliva na volilce, da bi glasovali za SLS, ali za radikale. Kako lažjive so take trditve, kaže dejstvo, da pustimo na shodih naše stranke govoriti tudi nasprotnikom, kakor na primer v Loki tajniku demokratske stranke dr. Rapetu, čeprav je trdil neresnico, da oblastni poslanci prejemale dnevnice, ako zasedanje ni odgodeno dalje kot za sedem dni. Tudi na shodu na Razboru si je demokratski govornik dovolil grdo laž, da je bil tudi dr. Korošec v vladi, v kateri se je sklenila znana zamenjava 4 krone za 1 Din. Da, nekdo drugi, ne pa SLS v sedanjem volilnem boju terorizira volilce, kaže dejstvo, da razni demokratski agitatorji, ki pa so železničarji, agitirajo s tem, da, kdor ne bo volil demokratov, ne bo dobil službe na železnici. Zakaj pa je bil prestavljen čuvaj Uлага? Ali se ni od strani demokratov pretilo našim železniškim čuvajem, da bodejo prestavljeni, ako se ne vpišejo v demokratsko stranko. In tako se je zgodilo, da so iz strahu, da ne bi bili prestavljeni, se dali organizirati pri demokratih nekateri naši somišljeniki, za kar imamo dokaze. — Škoda, ki jo delajo divje svinje v občini Sv. Lenart nad Laškim je velika, če se pomisli, da so kmetje iz Voluša vozili domov namesto pšenice prazno slamo, da je škoda pri krömpirju in koruzi še večja, je gotovo, iz tega se vidi, kako potrebna je sprememba lovskega zakona.

Razbor pri Zidanem mostu. V nedeljo, 28. avgusta se je vršil tukaj pri cerkvi na prostem zelo lepo obiskan shod SLS. Sploh se lahko trdi, da se naše kmečko ljudstvo na Razboru zadnji čas zelo briga za javna politična vprašanja. Saj je bil tudi shod na binkoštni pondeljek, katerega je imel poslanec Deželak, zelo lepo obiskan. Shoda v nedeljo pa so se poleg naših zavednih fantov in mož ter žen udeležili tudi gospodje demokrate iz Zidanega mosta in Loke. Na Razboru jih itak ni. Hoteli so imeti sestanek svojih članov, katerih pa ni hotelo biti od nikoder. Po govoru poslanca Deželaka so tudi gg. demokrate prosili za besedo, in sicer prvi žagar Brunčič iz Loke, ki pa je imel smolo, ker se je neusmiljeno zlagal, češ, Korošec je podpiral zamenjavo 4 krone za 1 dinar, kar pa je hitro popravil naš govornik poslanec Deželak. Prav smešno je bilo videti naslednjega demokratskega govornika, postajnega načelnika Baša iz Zidanega mosta. Spravil se je na precej visok zid, govoril in mahal s palico proti ljudem, pa na zahtevo naših je moral palico odložiti. Vsaka druga beseda je bila gospodje, saj se ti pozna, da si med samimi gospodi, a mi smo kmetje, so mu ugovarjali zavedni naši volilci. Tudi restavrater Mejcen je hotel nekaj povedati, pa ga je zmotilo zvonjenje. Shod je pokazal, da je Razbor v taboru SLS.

Dunaj. Slovenski klub na Dunaju. Na Dunaju živi še vedno lepo število Slovencev, ki pa so državljanji treh sosednih držav. V tej okolnosti je velik del vzroka, da so vezi med njimi čedalje bolj rahle in da obstoja nevarnost popolnega razkroja. Dosedanje organizacije med našo kolonijo niso mogle imeti toliko privlačne sile, da bi pritegnile Slovence iz treh držav. — Eno samo sredstvo je, ki more združiti razkropljene rojake naše, in to je posebno slovensko društvo. — Tako potrebo čutijo naši rojaki že dolgo, a šele preteklo soboto je bil na pobudo koroških Slovencev zbran pripravljalni odbor 6 gospodov in 4 gospodičen iz vseh treh držav, ki so odobrili prvi osnutek pravil. Ime še ni določeno, a sproženo je bilo ime »Slovenski klub«, ki bi bil v tesni zvezi s hrvatsko »Prosvjeto«. — Občni zbor bo sredi oktobra. — Ena prvih skrbi kluba ali društva bo, da se osnuje mešan pevski zbor, ki bi mogel nastopati tudi pri drugih naših prireditvah na Dunaju. — Več bomo poročali.

1165

Ustanovljena leta 1859

Klobučarna Lambert Chiba
Celje, Kralja Petra cesta 14
 Trgovina klobukov in klobučarskih izdelkov
 Prevzema vsake vrste popravila po najnižji dnevni ceni! — Točna in solidna postrežba!

Iz Urekovega delovanja.

Gotovo ni prijetno za človeka, ki hoče na vsak način veljati za resnega, požrtvovalnega, politično neomadeževanega in popolnoma nesebičnega politika, pa mu njegov politični nasprotnik lahko pri vsaki priliki mirne vesti očita uskoštvo in druge politične grehe. In tako je z našim Urekom iz Globokega. Če bereš njegove izjave po časopisju in ga drugače ne poznaš, moraš misliti, da ga ni idealnejšega političnega delavca v naši državi kakor je on. Saj ga je sama hvala, koliko da je že storil on za kmečki stan. Jaz pa jaz pa zopet jaz — vsi drugi nič in zopet nič. Vse, kar je dobrega, je storil on, kar je slabega, so storili drugi.

Če pa človek pozna tega moža od blizu, kakor ga poznamo mi Globokočani, potem seveda ima o njem popolnoma drugo mnenje. Zato se nam zdi umestno, da opozorimo v tej volilni borbi volilce iz celjskega in brežiškega okraja, da ni treba Urekovim čenčam po časopisju nič verjeti, ker so skozinskoz prekvane z zavijanjem in neresnico. Pred vsem je naša občina pod Urekovim županovanjem prepuščena njegovim ukrepom. Tukaj vlada on tako, da vam ga sploh popisati ne moremo. Sirote smo in niti prosto dihati ne smemo. Ena neljuba beseda, in že stojiš pred sodiščem. Sikanee so tolike, da jih več prenašati ne moremo. Kar se pa politike vobče tiče, je velika škoda, da ni v današnji spornih dobi razpisanih svetovnih nagrad tudi za politično uskoštvo. Tu bi naš Urek nedvomno zajel rekord. Da je bil svoje dni vsaj navidezno vnet pristaš SLS, tega vendar ne bo tajil. Ta bi bila predebela. Ker pa SLS ni stranka kapitalistov, ga ni mogla za njegovo »spodobnost« dovolj nagraditi. Navajen na razne udobnosti življenja si je zato poiskal drugega političnega gospodarja. Gospod Zerjav je tedaj ravno ustanavljal stranko samostojnih kmetov. Tu pa utegne biti kaj zame, si je

Urekova. Gospodine Urek! Ali si upaš stopiti pred gospoda Lipeja v Brežicah in zanikati, da si ga prošil, da naj on pri g. dr. Korošču posreduje za tvoj sprejem v SLS. In ne samo sebe si ponujal Slovenski ljudski stranki, ampak tudi gospoda Drogenika in druge svoje tovariše. In vprašamo te, ali nisi celo nestrno čakal na predmetni odgovor? Čemu si poslal iz Globokega pristaša SLS k g. Lipeju, da nujno poižve, kako je rešilo vodstvo SLS tvojo ponudbo? Seveda si prejel odgovor, kakoršen gre vsakemu uskoku. Toda rekrut biti v stranki, to ti ni šlo v glavo.

Resnica je in ostane tale: Bil si najprej pristaš SLS ozir. tedaj Kmečke zveze, nato pristaš SKS, potem Radičev oboževatelj in sedaj pa si zagovornik advokatske stranke SDS. Mi ti samo čestitamo na tem pestrem napredovanju. Vendar si pa nikar ne domišljuj, da te mi radi tega napredovanja spoštujemo in da te bomo šli 11. septembra volit. Ne bodi tako naiven in ne imej nas za take norce, kakor da bi mi ne vedeli, da je stranka, za katero ti sedaj agitiraš in katere kandidat si, najnesrečnejša stranka za vso Slovenijo, zlasti še za nas kmete. Kdor voli to stranko, je izdajalec slovenskih kmečkih zadev. Zato pa tudi ti izvoljen ne bodeš. Celjski okraj ti je že napravil muziko, da si niti ne upaš več tje gori. Mi te pa za gotovimo, da boš dne 11. septembra v brežiškem okraju doživel blamažo, kakoršno zasluži vsak politični uskok. Z advokati si se vsedel k mizi, da igrate »dureka«. Pa veš, kaj bodo ti advokati po tej igri tebi smejoč se klicali: Kedo neki bode durek. Vse poštene in pametne volilce v brežiškem in celjskem volilnem okraju pa prosimo in pozivljamo, da pri svojem kmečkem ponosu in pri svoji kmečki zavednosti nikdo ne odda svoje kroglice v skrinjico SDS, kjer kandidira g. Urek iz Globokega, pač pa bo vsak vrgel svojo kroglico v prvo skrinjico!